

gange eller i et enkeltstående tilfælde, hvis den skete overskridelse er væsentlig – kommer senere hjem end forudsat, og dette kan lægges den dømte til last. Nægter den dømte kriminalforsorgen adgang til boligen i forbindelse med kontrolbesøg eller nægter den dømte i øvrigt at medvirke til kontroller, bør dette ligeledes medføre, at tilladelsen tilbagekaldes.

En tilladelse til strafudståelse på bopælen skal endvidere tilbagekaldes, hvis den dømte anmoder om det. Det samme er tilfældet, hvis den dømte ikke medvirker til fuldbyrdelsens iværksættelse på det af kriminalforsorgen fastsatte tidspunkt, eller den dømte – på tidspunktet for foranstaltningens iværksættelse – er frihedsberøvet af anden grund end til fuldbyrdelse af den fængselsstraf, som tilladelsen vedrører, jf. lovens § 14, stk. 2, nr. 3.

En tilladelse til strafudståelse på bopælen skal desuden tilbagekaldes, hvis den dømte inden fuldbyrdelsens iværksættelse på ny idømmes straf af fængsel, hvorved den samlede straf overstiger fængsel i 3 måneder, eller den dømte overtræder vilkår i henhold til en betinget dom med den konsekvens, at fængselsstraf skal fastsættes, jf. IÖV-lovens § 14, stk. 2, nr. 4.

Kompetencen til at tilbagekalde en tilladelse til strafudståelse på bopælen er tillagt Overvågningsnævnet, jf. lovens § 15. Nævnet træffer afgørelse efter indberetning fra kriminalforsorgen. Ved Overvågningsnævnets tilbagekaldelse af en tilladelse skal den dømte afsone straffen på normal vis, dvs. i et fængsel. Er straffuldbyrdelsen på bopælen allerede iværksat på det tidspunkt, hvor tilladelsen tilbagekaldes, skal den dømte alene udstå reststraffen. Af den grund skal Overvågningsnævnet fastsætte reststraffen ved tilbagekaldelsen af en tilladelse til strafudståelse på bopælen.

Kriminalforsorgen skal ikke nødvendigvis afvente Overvågningsnævnets tilbagekaldelse af en tilladelse, før der kan gribes ind over for vilkårsovertrædelser m.v. Således kan kriminalforsorgen f.eks. i tilfælde af den dømtes undvigelse lade den pågældende eftersøge ved politiets foranstaltning med henblik på overførsel til fængsel eller arresthus af den dømte ved dennes pågribelse. Kriminalforsorgen kan endvidere straks lade den pågældende overføre til fængsel eller arresthus, hvis det f.eks. i forbindelse med et kontrolbesøg på den dømtes bopæl konstateres, at den dømte er påvirket af alkohol.

2.2.6. De svenske erfaringer

Siden forsøgsordningens indførelse i 1994 har Brotsförebyggande rådet (BRÅ) gennemført flere undersøgelser af, hvordan den svenske ordning med straffuldbyrdelse på bopælen under intensiv overvågning med elektronisk kontrol fungerer.

Af Brotsförebyggande rådets rapport 1999:4 fremgår bl.a., at der i Sverige i 1997 blev afsagt i alt ca. 9.000 byretsdomme på maksimalt tre måneders fængsel. Omkring 65 pct. af de 9.000 dømte fik tilbud om at ansøge om at udstå straffen på bopælen, og af disse ansøgte 75 pct. Tilladelse blev meddelt 87 pct. af de personer, der ansøgte. Stort set samtlige 6.243 dømte, der fik tilladelse til strafudståelse på bopælen, påbegyndte ordningen.

6 pct. af de personer, der påbegyndte udståelsen af straf på bopælen, gennemførte ikke strafudståelsen. De hyppigste grunde til, at fuldbyrdelsesforløbet på bopælen blev bragt til ophør, var overtrædelse af alkoholforbuddet (50 pct.), brug af narkotiske stoffer (19 pct.) og undvigelse (13 pct.).

Af rapporten fremgår endvidere, at 85 pct. af de dømte under udståelsen havde erhvervsarbejde, 9 pct. var studerende, mens 4 pct. udførte arbejde i kriminalforsorgens regi.

Generelt er kvotienten for recidiv (tilbagefald til kriminalitet) for personer, der har benyttet muligheden for strafudståelse på bopælen under intensiv overvågning med elektronisk kontrol, omtrent den samme som for personer, der har udstået straf i fængsel. Imidlertid er der for personer, der er dømt for spirituskørsel, et markant lavere recidiv hos den gruppe, der har udstået fængselsstraf på bopælen frem for i et fængsel.

Ifølge Brotsförebyggande rådets rapport 1999:4 har ordningen med straffuldbyrdelse på bopælen under intensiv elektronisk overvågning endvidere vist sig at være en betydelig billigere afsoningsform end fængsel. Dels er kriminalforsorgens omkostninger lavere (500-850 svenske kroner pr. døgn), dels medfører ordningen samfunds- og privatøkonomiske fordele, idet de dømte ved at opretholde deres arbejde kan undgå indkomstbortfald.

Oplysning om køn, alder, kriminalitetstype, fængselsstraffens længde m.v. for dømte, der i perioden fra januar 1997 til juni 1998 fik tilbud om at ansøge om strafudståelse på bopælen, kan illustreres således, jf. BRÅ-rapport 1999:4, side 51: